

Dosarul nr.2rc-99/20

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud.O. Parfeni)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Panov, L. Pruteanu, I.Țurcan)

DECIZIE

23 septembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Iurie Bejenaru
Galina Stratulat

examinând recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Smart Click”,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Smart Click” împotriva Organizației de Creditare Nebancare „Corporația de Finanțare Rurală” Societate pe Acțiuni, intervenient accesoriu Ghennadii Covali cu privire la încasarea datoriei, penalității și a cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 30 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a restituit cererea de apel depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Smart Click”,

c o n s t a t ă:

La 04 mai 2018, SRL „Smart Click” a depus cerere de chemare în judecată împotriva SA „Corporația de Finanțare Rurală” solicitând încasarea datoriei în mărime de 16799 de lei, a penalității în mărime de 1142,30 de lei, a taxei de stat în mărime de 538,20 de lei.

Prin încheierea din 16 iulie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, a fost atras în calitate de intervenient accesoriu Ghennadii Covali.

Prin hotărârea din 13 noiembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a respins ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Smart Click” împotriva SA „Corporația de Finanțare Rurală”, intervenient accesoriu Ghennadii Covali cu privire la încasarea datoriei, penalității și a cheltuielilor de judecată.

La 15 noiembrie 2019, SRL „Smart Click”, reprezentată de avocatul stagiar Doina Visternicean, a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 13 noiembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Prin încheierea din 23 ianuarie 2020 a Curții de Apel Chișinău nu s-a dat curs cererii de apel depuse de SRL „Smart Click” și s-a comunicat apelantului SRL „Smart Click” despre necesitatea prezentării cererii de apel motivate și a taxei de stat în mărime de 403,67 de lei, fiind acordat pentru aceasta un termen de 10 zile din momentul recepționării încheierii; s-a explicat apelantului SRL „Smart Click” că în cazul în care nu va lichida neajunsurile statuate în încheiere în termenul acordat,

cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu toate actele va fi restituită fără examinare; totodată, s-a indicat că asupra restituirii cererii de apel, se va decide la expirarea termenului acordat, fără citarea participanților la proces.

Prin încheierea din 30 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău s-a restituit apelul declarat de SRL „Smart Click” împotriva hotărârii din 13 noiembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din motiv că apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea Curții de Apel Chișinău prin care nu s-a dat curs cererii de apel.

La 15 iulie 2020, SRL „Smart Click”, reprezentată de Mihaela Pascal, a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 30 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău solicitând admiterea recursului, casarea încheierii din 30 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău, restituirea cauzei spre rejudecare în Curtea de Apel Chișinău la etapa primirii cererii de apel, acordarea unui termen pentru achitarea taxei de stat indicate în încheierea instanței de apel din 23 ianuarie 2020 și prezentarea dovezii de plată a taxei de stat și a cererii de apel motivate până la prima ședința de judecată a instanței de apel.

În motivarea recursului s-a invocat că nu a luat cunoștință de încheierea din 23 ianuarie 2020 a instanței de apel, deoarece nu a recepționat-o și nici nu a fost plasată pe portalul instanței de judecată, fiind în imposibilitate de a înlătura neajunsurile. Or, avocatul stagiar Doina Visternicean nu mai acordă asistență juridică începând cu 28 februarie 2020, când a fost încheiat acordul de rezoluțiune a contractului de asistență juridică. Rezilierea contractului de asistență juridică s-a realizat pentru a diminua cheltuielile întreprinderii, deoarece începând februarie 2020 profitul întreprinderii a scăzut considerabil. Astfel, portalul instanței era verificat săptămânal de către administratorul întreprinderii, Vadim Buzdugan, pentru a se informa de acțiunile întreprinse de instanța de apel în legătură cu apelul nemotivat înregistrat pentru a apela la necesitate la serviciile unui avocat/jurist pentru consiliere sau reprezentarea intereselor. În cele de urmă a constatat că în perioada 28 februarie 2020-11 iunie 2020 nu a recepționat nicio înștiințare pe marginea cererii de apel nemotivate depuse împotriva hotărârii din 13 noiembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Totodată, a menționat că la 13 iulie 2020, verificând portalul instanței, a luat cunoștință de singură încheiere a Curții de Apel Chișinău, emisă la 30 iunie 2020, publicată pe site la 08 iulie 2020. Din cuprinsul încheierii date a aflat despre încheierea din 23 ianuarie 2020, care ar fi fost expediată în adresa SRL „Smart Click”, precum și la adresa electronică a avocatului stagiar Doina Visternicean. În acest sens a contactat avocatul stagiar și a rugat-o să verifice poșta electronică și i-a comunicat că a găsit în mapa „spam” un email expediat la 31 mai 2020. Respectiv, nu a avut cum să vadă și să confirme, deoarece nu a văzut acest email.

Recurentul a opinat că, la caz se atestă cu certitudine că nu există o dovadă de recepționare a încheierii din 23 ianuarie 2020 a Curții de Apel Chișinău, mai mult decât prevederile art. 194 alin.(4) Cod de procedură civilă, nu a fost publicată pe portalul instanței.

Cu referire la jurisprudența CtEDO relevantă, Ponomaryov vs Ucraina, conform căreia un motiv de reînnoire a termenului ar fi necomunicarea hotărârii luată în proces, precum și cu titlu de principiu promovată de CtEDO, obligația părților de a se interesa de soarta procesului în situația în care au fost înștiințate despre

inițierea și desfășurarea acestui, a pretins că a depus efortul necesar de a se interesa de soarta dosarului, însă instanța de apel nu i-a comunicat actul de procedură în termenul stabilit. Încheierea emisă nu este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil în sensul art. 6 § 1 CEDO.

Copia recursului a fost expediată în adresa intimaților la 28 iulie 2020, conform scrisorii de însoțire (f.d.134) și a fost recepționată la 03 august 2020, conform avizelor de recepție (f.d.136-137).

La 22 august 2020, OCN „Corporația de Finanțare Rurală” SA a depus referință la cererea de recurs, exprimând poziția în favoarea restituirii recursului, precum și a respingerii recursului.

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Instanța de apel a adoptat încheierea contestată în data de 30 iunie 2020, iar SRL „Smart Click” a depus cerere de recurs la 15 iulie 2020, ceea ce denotă că recursul este în termen.

Verificând legalitatea actului de dispoziție contestat prin prisma argumentelor invocate și a materialelor din dosar raportate la normele de drept, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va respinge recursul declarat de SRL „Smart Click” și va menține încheierea contestată, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 426 alin.(3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copie certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În temeiul art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Colegiul iterează că hotărârea din 13 noiembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Smart Click” împotriva SA „Corporația de Finanțare Rurală”, intervenient accesoriu Ghennadii Covali cu privire la încasarea datoriei, penalității și a cheltuielilor de judecată, a fost contestată cu apel la 15 noiembrie 2019, de către SRL „Smart Click”, reprezentată de avocatul stagiar Doina Visternicean, înregistrând în acest sens apelul (f.d.102).

În temeiul art. 368 alin. (1) Cod de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Prin încheierea din 23 ianuarie 2020 a Curții de Apel Chișinău nu s-a dat curs cererii de apel depuse de SRL „Smart Click” și s-a comunicat apelantului despre necesitatea prezentării cererii de apel motivate și a taxei de stat în mărime de 403,67 de lei, fiind acordat pentru aceasta un termen de 10 zile din momentul recepționării încheierii (f.d.114-116).

Instanța de apel, în temeiul art. 369 alin.(1) lit. a) Cod de procedură civilă, prin încheierea din 30 iunie 2020, a restituit cererea de apel depusă de SRL „Smart Click” împotriva hotărârii din 13 noiembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

din motiv că apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea prin care nu s-a dat curs cererii de apel (f.d.122-124).

Or, în virtutea art. 369 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art.368 alin.(1).

Colegiul prin prisma criticilor aduse actului judecătoresc contestat și argumentelor aduse în favoarea casării acestui, apreciază ca fiind corectă concluzia instanței de apel, din considerentele ce succed.

În dezvoltarea acestei ipoteze, Colegiul va puncta asupra temeiniciei soluției instanței de apel, inițial pornind de la faptul că însuși litigiul, precum și procedura de apel, a fost inițiată de către SRL „Smart Click” ca urmare a înregistrării apelului în data de 15 noiembrie 2019 împotriva hotărârii din 13 noiembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

În contextul dat, având în vedere că la depunerea cererii de apel, apelantul nu s-a conformat prevederilor art. 365 Cod de procedură civilă, prin prisma art. 368 alin.(1) Cod de procedură civilă, instanța de apel a acordat un termen pentru lichidarea neajunsurilor, adică pentru depunerea apelului motivat și prezentarea dovezii de plată a taxei de stat.

Or, în conformitate cu prevederile art. 365 alin. (1) Cod de procedură civilă, în cererea de apel se indică: a) instanța căreia îi este adresat apelul; b) numele sau denumirea, domiciliul sau sediul apelantului, calitatea lui procedurală; c) hotărârea atacată, instanța care a emis-o, completul de judecată, data emiterii; d) motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul; e) probele invocate în susținerea apelului; f) solicitarea apelantului; g) numele și domiciliul martorilor, dacă se cere a fi citați în apel; h) documentele ce se anexează.

Conform alineatului (1¹) al aceluiași articol, elementele cererii de apel prevăzute la alin.(1) lit. d), e) și h) pot fi incluse într-o cerere de apel suplimentară depusă după data întocmirii hotărârii integrale.

În virtutea art. 365 alin.(4) Cod de procedură civilă, la cererea de apel se anexează dovada de plată a taxei de stat dacă apelul se impune cu taxă.

Deși, obligația apelantului de a se conforma prevederilor legale la depunerea cererii de apel rezultă expres din textul normei legale inserate în art.365 Cod de procedură civilă, prin încheierea din 23 ianuarie 2020, instanța de apel a oferit un termen pentru lichidarea neajunsurilor ce țin de depunerea apelului motivat și prezentarea dovezii de plată a taxei de stat.

Aici este de remarcat că din extrasul din poșta electronică din 31 mai 2020 se atestă, cu mențiunea „înștiințare repetată”, comunicarea încheierii din 23 ianuarie 2020 a Curții de Apel Chișinău la adresa electronică a avocatului stagiar Doina Visternicean (f.d.118), indicată în antetul mandatului avocațial (f.d.83). De altfel, avocatul stagiar Doina Visternicean a și semnat cererea de apel înregistrată la 15 noiembrie 2019 în numele SRL „Smart Click” (f.d.102).

Cu referire la argumentul recurentului precum că avocatul stagiar Doina Visternicean nu mai acordă asistență juridică SRL „Smart Click” începând cu 28 februarie 2020, anexând în acest la cererea de recurs acordul de rezoluțiune a contractul de asistență juridică nr. 09/19 din 01 iunie 2019, Colegiul menționează că acest aspect nu a fost comunicat instanței de apel.

În virtutea art. 107 alin. (2) Cod de procedură civilă, partea este obligată să informeze instanța, nu mai târziu de 3 zile până la data ședinței de judecată, despre angajarea unui avocat, schimbarea sau renunțarea la serviciile avocatului, prezentînd instanței datele de contact ale noului avocat, inclusiv adresa electronică a acestuia.

De altfel, chiar și în condițiile în care cererea de apel se afla la etapa soluționării chestiunii acceptării spre examinare, având în vedere că cererea de apel a fost semnată în numele SRL „Smart Click” de către avocatul stagiar Doina Visternicean, SRL „Smart Click” nu a înștiințat instanța de apel precum că avocatul stagiar Doina Visternicean în virtutea acordului din 28 februarie 2020 de rezoluțiune a contractului de asistență juridică, nu mai acordă asistență juridică SRL „Smart Click”.

Mai mult, în cererea expediată pe adresa electronică a instanței de apel la 12 iunie 2020 (f.d.119), în care administratorul SRL „Smart Click” indică despre faptul că în perioada 15 noiembrie 2019-11 iunie 2020 nu a recepționat nicio înștiințare pe marginea acestui litigiu (f.d.120), deși, având în vedere poziția SRL „Smart Click” deja nu mai beneficia de asistență juridică acordată de avocatul stagiar Doina Visternicean începând cu 28 februarie 2020, cererea adresată instanței de apel nu conține nicio mențiune în acest sens.

În atare circumstanțe, alegația recurentului precum că avocatul stagiar Doina Visternicean nu mai acordă asistență juridică SRL „Smart Click” începând cu 28 februarie 2020, nu poate fi reținută în justificarea poziției precum că nu li s-a comunicat încheierea prin care nu s-a dat curs cererii de apel, în situația în care aceasta a fost expediată pe adresa electronică a avocatului stagiar Doina Visternicean.

În această ordine de idei, Colegiul relevă că, în recursul declarat însuși recurentul a confirmat că avocatul stagiar Doina Visternicean la solicitarea sa din 13 iulie 2020 a depistat în mapa „spam” un mail de la expediat de la adresa eduard.lungu@justice.md. Or, neverificarea de către participanți a corespondenței din poșta electronică nu poate fi pusă pe seama instanței.

Adițional, Colegiul notează că, deși, recurentul a pretins că a depus toate eforturile de a se interesa de soarta dosarului, din aserțiunile redate în recursul declarat, este evident că acestea se limitează doar la verificarea portalului instanței, însă anumite cereri în acest sens în perioada 15 noiembrie 2019-11 iunie 2020 nu a adresat instanțelor de judecată nici prin intermediul poștei sau poștei electronice, nici prin înregistrarea direct în instanța de judecată, precum nu sunt nici cereri care ar confirma faptul că a solicitat de a lua cunoștință de materialele cauzei pentru a se informa la ce etapă se află dosarul. Or, doar la data de 12 iunie 2020 apelantul a expediat în adresa instanței de apel o cerere prin care a solicitat de a fi informat despre data ședinței de judecată. Respectiv nu poate fi invocată lezarea drepturilor procedurale prevăzute de art. 56 Cod de procedură civilă, în situația în care apelantul/recurent nu și-a valorificat aceste drepturi.

De altfel, obligația instanței de a publica actele procedurale pe portalul instanței, nu exclude obligația părților de a se interesa de soarta dosarului prin adresarea unei solicitări instanței în acest sens, care la caz, s-a realizat doar la 12 iunie 2020, iar apelul a fost înregistrat la 15 noiembrie 2019.

Subsecvent, pornind de la faptul că apelantul/recurent nu s-a conformat indicațiilor instanței de apel inserate în încheierea emisă la 23 ianuarie 2020 în conformitate cu art. 368 alin.(1) Cod de procedură civilă, prin încheierea emisă la

30 iunie 2020, în temeiul art. 369 alin.(1) lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de apel a restituit cererea de apel depusă de SRL „Smart Click” împotriva hotărârii din 13 noiembrie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru (f.d.122-124).

Colegiul precizează că este întemeiată și soluția instanței de apel dispusă prin încheierea din 30 iunie 2020, în situația în care apelantul/recurent nu a prezentat apelul motivat, precum și dovada plății taxei de stat la declararea apelului, pornind de la faptul că recurentul a cunoscut și dispozițiile legale în acest sens.

Colegiul reține ca fiind întemeiată constatarea instanței de apel precum că în termenul acordat SRL „Smart Click” nu s-a conformat indicațiilor instanței de apel în sensul lichidării neajunsurilor admise la declararea apelului, ceea ce a determinat restituirea cererii de apel depuse de SRL „Smart Click”. Or, la data respectivă instanța de apel a rezultat din materialele cauzei.

De altfel, apelantul/recurent nu și-a valorificat dreptul de a solicita prelungirea termenului de procedură în sensul art. 115 Cod de procedură civilă, în caz că nu avea posibilitatea de a se conforma indicațiilor instanței de apel conform încheierii din 23 ianuarie 2020.

Or, în conformitate cu art. 115 Cod de procedură civilă, la cererea participanților la proces interesați, instanța de judecată poate prelungi termenul de procedură stabilit de instanța de judecată. Termenul poate fi prelungit pentru același temei o singură dată. Termenul de procedură stabilit de lege nu poate fi prelungit, fiind aplicabil art.116.

În altă ordine de idei, Colegiul evocă prevederile art. 110 Cod de procedură civilă, conform cărora termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

În temeiul art. 113 Cod de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Prin prisma normelor de drept procedural citate corelate cu situația de fapt, precum și în contextul prevederilor art. 56 alin. (3), art. 61 alin.(1) Cod de procedură civilă, conform cărora participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale, Colegiul evidențiază că instanța de apel corect a punctat că apelantul în termenul acordat nu a prezentat dovada de plată a taxei de stat. Astfel, se impune concluzia de a fi reținută ca fiind întemeiată constatarea instanței de apel precum că apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel inserate în încheierea din 23 ianuarie 2020, emisă în temeiul art. 368 alin.(1) Cod de procedură civilă.

Implicit, Colegiul punctează că odată inițiind procedura de apel, apelantul/recurent urmează să se intereseze periodic de soarta dosarului. Or, părțile trebuie să ia măsuri în intervale rezonabile de timp pentru a afla despre progresul procedurilor judiciare despre care aceștia cunosc, în plus, pornită la cererea de apel depusă de SRL „Smart Click”.

Conjunctura redată supra infirmă alegațiile recurentului referitor la faptul că ar fi fost lezat dreptul la un proces echitabil enunțat în art. 6 § 1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

De asemenea, Colegiul nu a identificat anumite încălcări a normelor de drept procedural care ar fi fost admise de către instanța de apel la emiterea încheierii contestate.

Prin prisma respectării dreptului de acces liber la justiție, garantat de art. 6 § 1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, art. 20 al Constituției Republicii Moldova și art. 5 Cod de procedură civilă, relevat și în jurisprudența CtEDO, circumstanțele relatate denotă că apelantul/recurent și-a neglijat valorificarea în termen a drepturilor procedurale.

De altfel, art. 10 alin. (3) Cod de procedură civilă statuează expres că sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

În corolar, Colegiul reține ca fiind întemeiată concluzia instanței de apel privind restituirea apelului ca urmare a neconformării indicațiilor instanței de apel în termenul acordat, având în vedere că legislația în acest sens reglementează expres și cert termenele, precum și condițiile de acceptare a cererilor de apel.

Aici este de remarcat că prin impunerea unor termene limite în vederea valorificării drepturilor pretinse a fi lezate se urmărește o bună administrare a justiției și asigurarea securității raporturilor juridice.

Din considerentele menționate, având în vedere că instanța de apel la emiterea încheierii contestate s-a conformat prevederilor legale corelate cu circumstanțele cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va respinge recursul declarat și va menține încheierea contestată.

În conformitate cu prevederile art. 424 alin.(2), art. 427 lit. a), art. 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Smart Click”.

Se menține încheierea din 30 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Smart Click” împotriva Organizației de Creditare Nebancare „Corporația de Finanțare Rurală” Societate pe Acțiuni, intervenient accesoriu Ghennadii Covali cu privire la încasarea datoriei, penalității și a cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Galina Stratulat